

Előfizetési árak postán szállítva egész évre
250 Lei. Vállalatoknak és bankoknak 800 Lei

FÜGGETLEN MAGYAR POLITIKAI LAP
Szerkeszti: WOJTICZKY GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Str. Livezii
(volt Berek-utca) 4 szám. Telefon: 5-19

Renaudel színváltozása

Renaudelék színváltozása nem új a francia politikában, sőt innét vette nemzetközi elnevezését is: millerandizmus. Így nevezték el azokat a politikusokat, akik a munkásság vállán emelkedtek ki a szűrkéségből és amikor megnyílt a karrier lehetősége, cserbenhagyták régi fegyvertársaikat s legbuzgóbb szolgálói lettek a mindenkorai kormányoknak.

Ez történt Renaudellel is. Választani kellett a demokráciáért folytatott heroikus küzdelem és a feltörekvő fascizmus rövid dicsősége között s az utóbbit választotta. Pillanatnyi dicsőséghez talán elég, de elég ahhoz is, hogy a munkásság elérkezettnek lássa az időt leszámolni mindazokkal, akiknek csak ugródeszka az egész osztályért folytatott hallhatatlan küzdelem.

Mi van Csehországban?

A cseh demokrácia éveken keresztül a legtoleránsabb kisebbségi politikát hirdette és — ismerjük el — részben meg is valósította. Ez a türelmes politika egyszerre a legtürelmetlenebb szélsőségekbe csapott át. Tűzzel-vassal megindult a hadjárat minden ellen, ami magyar s ahol eddig a kisebbségek legteljesebb kulturális szabadságát és fejlődését hirdették, a legelemibb jogok megvonását gyakorolják. Benes béke és demokratikus szólamai eddig a leghangosabban törtek elő a nemzetközi diplomácia kancserijéből. Aminek meg is volt a hatása. És meg lesz a mostaninak is: egyetlen kassai jogelkobzás semmivé teszi mindazt, ami eddig Benes szájából Prágától Genfigelhangzott.

Munkanélküliek közmunkája

A kormány radikális lépésre határozta el magát a munkanélküliség kérdésében: a városok útján kiadott kötelező közmunkákat munkanélküli segély helyett. Nagyon helyes: mindig az volt az álláspontunk, hogy munkát adni és nem könyörödományt. De attól tartunk ez a miniszteri rendelet kevésbé alkalmas erre, mert nem mutat rá arra az anyagi alapra, amely lehetővé teszi a városok olyan mérvű közmunkának megindítását, amely biztosítja a munkanélküliek téli ellátását. Rendeletek helyett tényeket várunk, mert a mai helyzetben minden okunk megvan még nagyobb szorongással nézni a súlyos téli hónapok fenyegető nyomorúsága elé.

Maniu Gyula megüzenete Vaida miniszterelnöknek, hogy mindaddig számíthat támogatására, amíg a pártprogram szellemében alkotmányos kormányzást folytat

A liberális párt polgári ellenállást szervez a nemzeti parasztpárti rezsim megdöntésére. — A kormány külpolitikai sikerrel erőtlenné teszik a belső ellenzéket

Bukarest. Popovici igazságügyminiszter kolozsvári szemléje után nagy csendben elutazott Badacsonyba, hogy közölje Maniu Gyulával Vaida miniszterelnök kérését amely szerint

a miniszterelnök arra kéri Maniut, hogy intse le a türelmetlen párttagokat, akik agitációkkal gyengítenei igyekeznek a kormány helyzetét.

Az első feladat volna a sajtó kérdés megoldása. A Patria részvényeit Maniu hívei a kormány ellen akarják felhasználni, holott a Patria részvény-pakettjének mai birtoklása csak addig nem fiktív, amíg azt a párt vezelőse is úgy akarja. Maniu hívei között olyanok is akadnak, akik félreértik Maniu magatartását és Maniu

támogatásának türgye alatt a párt alapzatát fűrészelik.

Ez a visszás helyzet készítette Vaidát, hogy Popovici igazságügyminiszter után egyenesen Maniuhoz forduljon,

aki megüzenete a miniszterelnöknek, hogy számíthat a támogatására mindaddig, amíg a pártprogram szellemében alkotmányos kormányzást folytat.

Ezzel megoldást nyert a Patria kérdése, de megoldást nyert a belső ellenzék leszerelésének gondja is.

Maniu nem verekszik Vaidával. Az idő majd kiérleli az igazságot.

A pártnak elég munkája lesz a fel-

vonuló ellenzékkel.

A liberális párt már nyíltan hirdeti a polgári ellenállást,

olyan harci eszközt, amelyet azelőtt nem tartott fegyvertárában. A párt Duca pártelnök lakásán megtartott értekezleten a kamarai passzivitás és a polgári ellenállás megszervezése mellett döntött.

Ezzel szemben tény az, hogy

a kormánynak külpolitikai sikerrel vannak.

Titulescu fáradhatatlan szorgalma és ügyessége az európai hatalmak szimpátiáját biztosította, míg Madgearu másfélmilliárd lej megtakarítást eszközölt ki a külföldi hitelezőknél.

Hadiállapot Palesztina egész területén

London. A jaffai zavargások hatalmas áldozatainak száma az újabb jelentések szerint negyven. A sebesültek száma a százat is meghaladja.

Az angol hatóságok mindent elkövetnek, hogy a zavargásokat megakadályozzák,

azonban a helyzet nagyon aggasztó,

mert az arabok nyugtalansága országos dimenziót vett és ennek főfészke Damaszkuszban van.

Az arabok megmozdulása ma már nem is annyira a zsidók ellen, mint

inkább az angol közigazgatás mandátáriusai ellen irányul. Az angol lapjelentések szerint

egy angol repülőraj indult Jaffába Egyiptomból

és egy páncélaulókkal felszerelt csapat, úgyhogy

egész Palesztinát megszállta az angol hadsereg, ami teljes hadiállapotot jelent.

Tegnap Jeruzsálemben ismét zavar-gás volt melynek folytán

az angol katonaság sortűzet adott. A támadásnak egy ha-

lottja és számos sebesültje van,

Jaffában az arabok ismét megtámadták a zsidó vezetők házaikat de a rendőrök hamarosan elűzték a támadó arabokat. Haifában és Nablus vidékén valamint Jaffában

az arabok általános sztrájkot mondtak ki

és ez a sztrájkmozgalom egyre terjed. Tartani kell egy általános arab felkeléstől, úgy hogy az angol hatóságok katonai megszállása nem indokolatlan.

Huszonkét halottja van egy turista autóbusz katasztrófájának

Cambergből jelentik, hogy egy turista autóbusz tegnap este a város határában egy utjelző oszlopnak rohant és 22 utasa a 10 méteres mélységbe zuhant. Az utasok nagyrésze szörnyen halt, mások súlyosan megsebesültek.

Ma találkozik Károly király Boris bolgár királlyal

GIURGIU. Giurgiuban nagy készülődés van. Ide várják Károly román királyt Titulescuval és Boris bolgár királyt Musanoff

miniszterelnökkel. A hír szerint a két király Ruseiük és Giurgiu között egy román hajó fedélzetén találkoznak.

Szimpatia gyűlés Siancu mellett

Cluj-Kolozsvár. Tegnap délelőtt számos diák és mőc részvételével nagy szimpatia gyűlést tartottak Siancu kapitány a Tischler tragédia vádlottja mellett a Select mozgó helységében.

A gyűlés, amely Siancu kapitány felmentését kívánta a legnagyobb csendben és rendben folyt le minden incidens nélkül.

Nobeldíjas lett Pickard professzor

Stocholm. A fizikai Nobeldíjat Pickard professzornak, a sztratoszféra kutatójának adták.

Bandita helyett szerelmeseket lőtt agyon a csendőrszakaszvezető

Timişoara. A katonai bíróság hét-főn ítélkezett Popara Mihaji csendőrszakaszvezető kettősgyilkossági bűnperében.

Pontosan tizenhat hónapja annak, hogy a vádlott Popara Mihaji egyetlen puskalövessel kioltotta egy szerelmes pár életét. Sztojánovics Vladeta és Bianki Olga fiatal jegyesek kerültek Popara Mihaji elé, aki épp egy banditát üldözt az erdőben, azt hitte, hogy a bokrok között a keresett gonosztevő rejtőzik.

A bokor felé lőtt és a golyó először Sztojánovics Vladeta nyakán

ment keresztül, majd a ledny testébe furódott. Amikor rákadtak a jegyespárra a bokor tövében már mindketten halottak voltak.

A csendőr megindultsággal küzdve adta elő a tragédia lefolyását.

Elmondotta, hogy négy napon át megszakítás nélkül talpon volt, meri olyan hírek érkeztek, hogy Mitrovics Milos rabló az erdőben bujkál. Alig haladt száz lépést, amikor gyanus mozgolódásra elkiáltotta magát:

— Állj ne mozdulj a csendőrök vannak itt különben lővök.

A bokor mögött hallgattak, miután semmi választ nem kapott, a bokor felé lőtt. Kilenc óra felé járt az idő, nem gondolhatott arra, hogy ilyen késő este visszamaradt kirándulók lehetnek az erdőben.

A lövés után nyöszörgést hallott a bokor mögött ahol később rákadt a jegyespárra, akik élettelenül feküdtek egymás mellett.

A bíróság Popara Mihajt nyolchónapi szigorított fogházbüntetésre és hivatalvesztésre ítélte.

SZÍNHÁZ MOZI

A kolozsvári Magyar Színház heti műsora

Hétfő: Magdát kicsapják.

Kedd: d. u. 4 Micky Maus kalandjai. Este. Egy csók és más semmi.

Szerda: Két árva.

Csütörtök: Nincs előadás.

Péntek: Ember a hid alatt.

Szombat: d. u. 4. Két árva. Este fél 9-kor Ember a hid alatt.

Vasárnap: d. e. Timosa a cár katonája matiné. Délután 4 és este 8 kor Ember a hid alatt.

Hétfő: Ember a hid alatt.

A Román Opera heti műsora:

Hétfő: Traviata.

Szerda: Bibliás ember.

CAPITOL Mozgó: A megzavart nádszűt. Fősz. Elga Brink, Harry Hard, Julius Falkenstein. Jön: Éjfél randevu Fősz. Lee Perry, Carl Jöken a tenorista.

ROYAL Mozgó: Mellékucsa. Fősz. John Boles, Irene Dunn. Jön: Ujra divat a szerelem.

Öt színházi premier. Egy hét alatt öt színházi premiert tartottak Budapesten és ezekről pompás cikkekben és nagyszerű képekben számol be a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Ezenkívül kitűnő budapesti és külföldi rádióműsorokat, színházi pletykákat, filmriportokat, folytatásos regényt, egyfelvonásos szindarabot és slágerszövegeket közöl a népszerű színházi képeslap. A Délibáb egy száma 20 fillér.

Nagy gázháborús gyakorlat a jugoszláv Bánságban

Belgrád. Több bánsági és bácskai község területén légvédelmi gyakorlatot tartottak az elmúlt héten. Többek között Ujvidéken is. A várost szinte ködfelhőbe vonták és a lakosságot felszerelték védőeszközökkel, hogy közömbösítsék őket a gázbombák hatásától. Ez volt az első légvédelmi gyakorlat a kisántánt államokban.

Károly király november 5-én Kolozsváron Vaida miniszterelnöknél ebédel

Készülődés a nagy templomszentelésre

Cluj Kolozsvár. Nagy aparátussal folynak az előkészületek a november 5-én megtartandó görögkeleti székesegyház felszentelésére, amelyen a király személyesen is részt vesz. Az ünnepély főrendezője Hatleganu Emil erdélyi miniszter, a görögkeleti egyházmegye és a hatodik hadtestparancsnokság. Az eddig megállapított program szerint délelőtt templom

szentelés, a kiállítás megnyitása, fél 1 órakor a király fogadtatása a vármegyeház disztermében, majd bankett a Cercul Miliárban, este 6 órakor koncert a székesegyházban és 7 órakor az operában diszeloadás. Illetékes helyről azt az információt kaptuk, hogy Öfelsége Vaida miniszterelnöknél fog ebédelni.

Csak Budapest jelentett be tiltakozást a Csehszlovák állam fennállásának 15 éves évfordulóján

Prága. A csehszlovák állam fennállásának 15 éves évfordulóját feltűnő nagy ünnepléssel jubilálták Prágában és az egész csehszlovák területen. Rokonszenv-ünneplés volt Jugoszláviában és Romániában is, sőt Kolozsváron is, ahol a

fájlalja a jelenlegi helyzetet, mert a volt

Északmagyarország területén ezer éve laktak magyarok, rutének tótok, németek, de sohasem laktak csehek.

A magyar közvélemény azt is fájlalja, hogy a csehszlovák kormány ki akarja irtani a magyar nyelvet és kultúrát a magyar lakta földterületeken, úgy hogy az ilyen állapotok mellett veszélyesnek láják a rutén és tót nép boldogulását is.

Egyébként a külhatalmak részéről a prágai kormányt a legszívesebben üdvözlésekkel halmozták el.

9x2 lejért

Egy hizott disznót kaphat karácsonyra,

ha megveszi **A VILÁG** hétfői számát karácsonyig **Kilenc hét alatt 9x2 lejért Kilencszázszoros értéket és boldog karácsonyi szerezhel magának.**

Örizz meg „**A VILÁG**” lappéldányait és vegyen részt a szerencsejátékban. A sorshuzásban a vidékiek is résztvesznek. **Huzás Dec. 22-én.**

ORGONA

kézimunka szalon és előnyomda Reg. Ferd. 25.

Ugyanabban a házba: udvarba költözött. :.

Párna montirozása, ke-lengyék mélyen leszál-lított árban készülnek.

NYUGDIJAS-VILÁG

Bukarestben az új nyugdíjtörvényjavaslat megvitatására összehívott ankét megkezdte működését. Pop Valer az Erdélyi és Bánati Nyugdíjas Szövetség elnöke elutazott az ankétra és elő fogja terjeszteni mind azon módosító indítványokat, amelyeket a szövetség előzetesen letárgyal.

Ezt az alkalmat felhasználja Pop Valer elnök arra is, hogy szót emeljen az adóbonok körüli sérelmek ügyében. A nyugdíjasok érdekei az kívánják, hogy ezek a bonok hatálytalanításának és helyette készpénzt utaljanak ki, vagy a legrosszabb esetben is ezeket a bonokat bármilyen, tehát a folyó adófizetésre is értékesíteni lehessen.

Kolozsvárra cirka 8 millió lej értékű nyugdíjas bonnak megfelelő nyugdíjhátralek van. Természetesen ennek negyedrészt sem vetik igénybe bonban és amennyiben mégis kiváltottak ilyen bonokat, azokat zugkereskedelemben bocsájtották, ahol 50—60 százalékkal névértéken alul kerültek eladásra.

Furcsa, hogy az állam ezeket a bonokat nem fogadja el bármilyen állami tartozás egyenlítésére és rákényszeríti ezeket a szegény tehetetlen embereket arra, hogy jogos járandóságukat elköttyavetélyélik.

Érdeklődéssel várjuk Pop Valer elnök hazaérkezését, aki feltárja ezen sérelmet az illetékesek előtt.

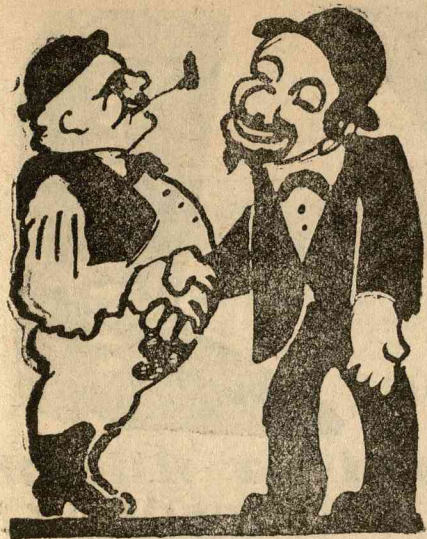
Bay Girolamo

olasz vívótanar vívótanfolyama kezdett vette. A tanfolyamra jelentkezni lehet Str. Gen. Foch (v. K. L. u.) 10. Hétfő, szerda, péntek d. u. 6-9-ig. E. Haggibor sportklub Kedd, Csüt. Szombat II. E. T. C. klubhelység. Külön gyermek vívó és torna csoportok kurzusa.

A Hang új száma

A Hang, Fekete Tivadar Aradon megjelenő folyóirata októberi számával ismét új fejezettel gazdagította az erdélyi magyar progresszív irodalmat. A Hang minden új száma meglepetés; egy maradéknélküli, művészi teljesítmény, legyen az vers, novella, riport, újságcikk, vagy akár kritika. Fekete Tivadar, a szerkesztő nemcsak írni tud, ami egy folyóirat sikerénél nagyon fontos: íróársai megválasztásához is nagyon ért. Azt is tudja, hogy mi kell a ma olvasójának, azt is, hogy mi a holnap csemegeje. Ennyi szép adottság mellett és ennyi rátermetiséggel Fekete Tivadar a kissé lanyha és konzervatív literatúrában a marosparti Páriszt reprezentálja lapjával és írásaival.

Évtizedes vevőink régen tudják már, kedvükre szépen fest, illeszti a „**CZINK**” gyár.



Erdélyi fiatalok utja Adytól az Ady Társaságig

Hozzászólás egy új irodalmi tömörüléshez

Az Aradon megjelenő „Hang” című irodalmi folyóirat októberi száma között elsőnek ezen cikket. Ugy gondolom, hogy a cikk már csak kolozsvári vonatkozása miatt is nem lesz érdektelen olvasóink előtt sem.

Wojtitzky Gyula.

I.

Ötvenen indultak el erdélyi fiatalok az Ady Társaság lobogója alatt, mint az ősmundában Hunor és Magyar, vitézeikkel, a csodaszarvas világitó agancsai után Dul Király leányaiért. Elindultak, talán azért, hogy ők is keressék a szent magyar csodát és talán azért is, hogy a magyar termékenység új világát találják meg. Azért vettem ezt a szép hasonlatot, hogy már az új irodalmi vállalkozás bejelentésénél is demonstráljak

rokonérzésemről és bírálatom elkerülje azt a látszatot, mintha én az ilyen alakulattal szemben hármilyen averzióval is lennék! A fiatalság csipkebokor nekem, amelynek a lángja kiolthatatlanul ég az én lelkemben. A fiatalság az egyetlen erő, amely magásra tart a gondolkodásban és folytonos cselekvésre ösztönöz.

Néhány évvel ezelőtt éppen ettől a szellemiségtől áthatva, alakítottuk meg az Ady Endre irodalmi társaságot. A társaságot akkor elcsuszította a marosvécsi alakulat. Észrevettük, hogy a mi fiatalságunk többet érez és többet kíván a mozgalmas reális világokkal foglalkozni, mint amennyit ők elbírnak, akár politikai elveik elhajlásánál fogva, akár pediglen öröklött gyengeségük miatt.

Eszerint: Ady-Társaság már van Erdélyben és pedig az, amelynek elnöke Franyó Zoltán és főtáskára én vagyok. Ez a társaság nem fejtett ki elég tevékenységet, éppen a különös tévesztettségénél fogva és így és csakis a hallgatás adhatott alkalmat arra, hogy a mostani fiatal szervezkedés Ady nevét kisajátította.

II.

Huszonnégy évvel ezelőtt, amikor Ady Endre és a Nyugat köré csoportosult fiatalok leghősiessébb harcaikat vívták ki a polgári konzervativizmus lelkiismeretével szemben, amikor az akkori hatalmi körök mindent elkövettek, hogy ezt a fiataliságot, amely életvágyaival fölébük akart nőni — kiirtsák, amikor a polgárság részéről Rákosi Jenő a „Budapesti Hírlap”-ban a munkásság részéről Csizmadia Sándor a „Népszavá”-ban azon fáradoztak, hogy ezt a merész megmozdulást kompromittálják, akkor én, — nem dicsekvésképen mondom — egy, az „Újak irodalmáról” című esszét adtam ki és fiatal, 21 éves életemmel elébe álltam a rohamnak, azt kiálltván a könyvben és a Népszavában is, első sorban a munkásság felé:

— Megálljatok! Ez nem pártművészet, de művészet, amely mindnyájunkat befogad és felel!

III.

Pedig talán sohasem volt alkalmasabb az idő az új ideálok feltámasztására, mint most. Merem állítani, hogy nagyobb időket élünk, mint Ady korában.

Nagyobb a kontraszt a világeszmék magassága és a világförtelem mélysége között. Az írók feladata volna realizálni a márt és ezi lelki másuk szerint úgy felépíteni, hogy az alássa a mai korrupciót, megtekerje a század duvadait és megteremtse a tisztultabb világrendet.

Ez a költői irány az, amelyet én az „Iramok hátán” című verseskötvelem utószavában pszicho-realista iránynak neveztem.

A pszicho-realizmus nem egyéb, mint a Holnap költészete, amely a mai tapasztalatok és megismerés földjén virágozik, de nemcsak tartalmi adottságainál, hanem formai értékénél fogva is.

Erdélyi írói és velük együtt fiataljai szinte tökéletesek a forma kigumolyolásában és művészek a művészi rendtelenségben. Pedig ritmus, tempó, muzsika nélkül nincs vers, se szabad, se kötött!

Ady Endre engedelmes fia volt ezeknek a törvényeknek. Az erdélyi fiatalok társasága, valamint a marosvécsi gárda szembehelyezkedtek a törvényekkel, nem az akadémiai, hanem a művészet örök törvényeivel.

Kimondom tehát: ez a társaság nyilvánvalóan Ady-ellenes irodalmár egyesülés, amellyel nem azonosíthatom magamat. De nem azonosíthatja magát senki, aki Ady génuszával az egyetemes művészetnek hódol. Ezért nem adhatunk felhatalmazást a Társaság alapítóinak arra, hogy az Ady Endre Irodalmi Társaság nevét jogtalanul és érdemtelenül viseljék.

METALLUX *mindent tisztít!*

— Fogadjunk Pancser el sem hiszi, ha mondom, kíváncsi vagyok rá, hogy Mihalache belép-e a kormányba?

— Valószínűleg

— És ki fog lemondani helyette?

— Senki. Bogatel az egész. Az a kevés, amit Mihalache dolgozni fog, megse kottyan a kormánynd.

— És Maniunok hogy eshetik egy ilyen hűtlen lépés?

— Ugy mint Vaidának a Maniu lépése 40 évi házasság után.

— No de Titulescu, ez a Titulescu, minden pénzt megér? A nagy külpolitikai sikerek büszkévé és boldoggá tesznek bennünket Gondolom, hogy milyen izgalommal várták haza a kormány tagjai...?

— Igen igen. Erre egy példával is szolgálhatok:

„Móricka egyik reggel azzal ment el hazulról, hogy az intőkonferencia eredményét délelőz tizenkét órakor fogják az iskolában kihirdetni.

A család érthető izgalommal, sőt balsejtelmektől győződve várta a deket, hogy megtudja az eredményt, de elmúlt a dél, egy óra két óra és még mindig semmi hír. Végre fél négykor hazajön Móricka, a sarokba vágja könyveit és ragyogó ábrázattal mondja:

— A földolog, hogy az ember egészséges.”

— Ebben maradunk

Ügyes iskolázott fiú állási kapbat

Fizetéssel

Cim: Berek u 4.

Nincs többé szerelmi hazugság. Egy magyar pszichológus: Dr. H. György olyan gépet talált fel, amellyel ellenőrizni lehet, hogy valaki igazat mond-e, vagy hazudik. Ennek a készüléknek — mint a pszichológus mondja — főleg vállperekben fogják nagy hasznát venni, mert megfosztja a világot a szerelmi titkoktól. Dr. H. György most fejezte be a furcsa gépet és elmondotta, hogy az öletet a Tolnai Világlapja egyik régebbi számából merítette, amely egy hasonló amerikai kísérletről számolt be.

Tartós, elegáns, jócipöket

Olcsó árban VARGA CIPÉSZNÉL JÓKAI UTCA 23 vásárolhat, — Javítást jutányos árban készít meg is lehet várni.

Gyilkosságért — hatvan nap

Enybe itélel a perdlia szerelmese felett

BECSKERÉK. Kecskeméti Gyula és Vastag József kereskedősegedek, akik az Eckstein-féle kenyérgyárban voltak alkalmazva, gyilkosság és sikkasztás büntetével vádolva állottak a törvényszék előtt.

Kecskeméti Gyula 1932 augusztus 14-ikéről 15-ikére virradó éjszaka az egyik mulatóban agyonlőtte Sztankovics Danica (Janja) nevű alkalmazottat, majd utána önmaga ellen fordította a fegyvert, de csak könnyebb sérülést ejtett magán. Eckstein Samu kenyérgyáros a két vádlottat azzal vádolta, hogy együtt körülbelül hatvanezer dinárt sikkasztottak tőle.

Kecskeméti részletes vallomást tett és elmondotta, hogy a sikkasztásban nem érzí magát bűnösnek, mert bár esténként ő számolta el a pénztárt, abból nem vett el semmit, a gyilkosságot azonban beismeri és részletesen el is mondja. A revolverrel a

zsebében a végzetes napon déluán két órakor elment a szerelmeséhez, aklivel este tizenegy óráig voltak együtt a szobájában. Kevéssel éjjél előtt bementek a szalonba, ott rövid ideig táncoltak, majd visszatértek a leány szobájába, ahol Janja térdén állva könyörgött neki, hogy haljanak meg együtt. Elővette a revolvért és rálőtt a leányra, de az első lövés csúrtörőket mondott, a második azonban megölte. Nyomban utána maga ellen fordította a fegyvert, de akkor is csak a második lövés talált, azonban legnagyobb sajnálatára, nem halálosan.

A vád- és védbeszéd után, miután Eckstein Samu a sikkasztási vádat visszavonta, a bíróság Kecskeméti Gyulát az enyhítő körülmények figyelembevételével hatvan napi elzárásra ítélte, Vastag (Boros) Józsefet pedig felmentette.

A Kereskedelmi Kamarák javaslatai alapján intézik a kontingentálást

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének intervenciójára a kereskedelmi és ipartügyi minisztérium elhatározta, hogy a régebbi kontingentálási rendszert fogja visszaállítani. A behozatali engedélyeket a

Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége mellett működő bizottságok véleményezése alapján fogja kiadni a minisztérium éppen úgy, mint a múltban.

Villany szerelés

Novemberi költözködés alkalmával villanyt gyorsan szerelünk. Csillárokat költöztetünk.

RADIO LABORATORIUM

Str. Memorandului No. 9 (volt Unio utca 9 szám)

Azelátkozott szerelem

Bűnügyi regény.

Írta: **DR. BENKÓ ZOLTÁN.**

(50)

Midőn a kocsit elrobogott, egy köpenybe burkolt, széles karimájú kalapot viselő férfialak bujt ki a bokrokból. Gyorsan a ház ablakához sietett és egy csillogó tárgyat dobott be azon.

Félénken vadul tekintett körül ez a férfi, de csakhamar visszaugrott és a kert közt tűnt el.

HETEDIK FEJEZET.

Élet és halál.

Rozsnyói bankár pompás házban lakott a főváros egyik legélénkebb utcájában. Banküzlete más utcában volt, lakásától körülbelül negyed órányi távolságban.

Nem írjuk le bővebben a ház remek belsejét és a fényűzést, mely itt uralkodott. Rozsnyói bankár épen úgy lakott, mint szokás a pénz fedelmeinél.

A gazdag embert ép dolgozósbabájában leljük, mely szintén pazar fényűzéssel volt berendezve.

A bankár arcáról le lehetett olvasni, hogy kedélyhangulata nem ép a legjobb.

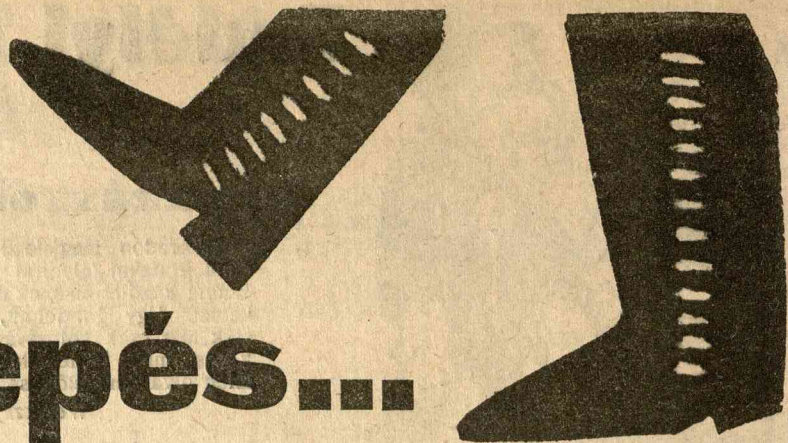
Lassan föl és alá haladt a puha szőnyegen. Kezeit hátra tette és teljesen kopasz fejét mellé horgasztá. Alakja alacsony és annyira telt, hogy bizony gyakran kellemetlen lehet tulajdonosára nézve.

Hogy a nyöszörgés e pillanatban talán a nehéz test miatt lebbent el ajkáról, azt nem kutatjuk. De ha a bankár arcvonásait vizsgáljuk, mást kell gondolnunk.

A bankár végre egy dagadó székre veté magát és mélyen felsóhajtott:

— Ennek nem szabad így folytatódnia. Alfrédnek nyilatkoznia kell, hogy mit akar. Sajátságos, hogy a gyerek mindig kitér előlem. Ha e tárgyra tértem a beszédet. De hát miért ne egyeznék e házasságba? Rétvári Ilka csodaszép leány és régi nemesi családból származik. Habár a gróf vagyona nem is mérkőzhetik az enyémmel, mégis helyzete igen jó. S aztán fiatal cimerünknek ily előkelő rokonság által szeretnék tekintélyt szerezni. Annak a könnyelmű életnek utját kell állni. Alfréd már oly korban van, hogy komolyan kell a nőstülésre gondolnia.

(Folyt. köv.)



Döntő lépés...

lefelé mindenki számára belépni az Állami Osztálysorsjáték bizományosságához!

Mert...

November 9-én megkezdődik a IV-ik sorsjáték új nyeremény sorozata, amely 1934 március 26-ig tart.

Ezen huzások ideje alatt, az 5 osztályban, **40.000 nyeremény** kerül kisorsolásra, melyeknek értéke több mint **244.000.000** lej.

Tizenhárom nagy nyeremény van **1.000.000** lejtől **5.000.000** leig.

Ötvenhárom főnyeremény van **100.000** leitől **5.000.000** leig.

5 jutalom egyenként **1.000.000** lej, vagy egy **nagy végső jutalom 5.000.000** lej.

A huzások új tervezete sokkal több és jelentősebb nyereményt tartalmaz, mint az eddigiek.

Lépjen be reménységgel az I. osztályba,

hogy részesedjen az 5 osztály összes nyerési esélyeiben, merí minden második sorsjegy nyer.

Lépjen be reménységgel az I. osztályba,

amely már kezdettől 1 milliós főnyereményt ajánl

Állami Osztálysorsjáték

Főelárusító

Takarékosság R.-T.

Cluj,
Piața
Unirii
No. 23.

Most vásároljon osztálysorsjegyet a

Kereskedelmi Hitelintézet Rt.-nél

Cluj-Kolozsvár,
Piața Unirii 20

meri ez a főelárusító nagyszerű nyerőszériában van,

amit fényesen igazol, hogy a legutóbbi huzáson az általa eladott sorsjegy nyerte az

5.000.000 Lei nagy jutalmat

Huzás nov. 8-9-én. **A sorsjegyek árai:**

Egész	fél	negyed	nyolcad
Lei 1000—	Lei 500—	Lei 250—	Lei 125—

 Minden második sorsjegy nyer!

Erdély és Bánát hivatalos főelárusítója

Banca Iliescu S. A. Cluj

KÖZGAZDASÁG

Drágább lesz a cukor!

Kényszerszindikátusba lömörítik a cukorgyárakat

A „Consum“ jelentése szerint a cukorgyárak versenye miatt a kisebb cukorgyárak súlyos helyzetbe kerültek, ami annak a veszélynek teszi ki a cukorrépatermelőket, hogy a jövő évi kampányban jóval kisebb területet művelhetnek meg. Ezért a kormány, értesítéseink szerint, azzal a

tervvel foglalkozik, hogy a cukorgyárakat kényszerkartellben egyesíti, ha a cukorgyárak nem tudnak egymással megegyezni. A cukorgyárak kényszerkartelljének megalapításával a kormánynak kettős célja van. Az egyik, hogy a cukorrépatermelőknek biztosítsa a cukorrépatermelés renta-

bilitását, másrészt az állam részére biztosítsa az évenként közel 1 milliárd lejt kitevő cukorfogyasztási adó pontos befizetését, mert a cukorkartell megszűnése után a cukorfogyasztási illeték behajtása sokkal költségesebb és hosszabb időt vesz igénybe.

Sorra büntetik azokat a fűszerkereskedőket, akiknek az üzletében denaturált szeszt találnak

Arad. Az aradi fűszerkereskedők panaszkodják, hogy a pénzügyőrség az üzleteikben házkulálásokat rendez és ezek során

azoknál a kereskedőknél akiknél hábár 1-2 deciliter denaturált szeszt találnak, proces verbált vesznek fel, amelynek alapján azután a kereskedőket 1-2000 lei bírsággal sújtják.

A kereskedők panaszkában, mint tény állítják, hogy ők denaturált szeszt eladásával nem foglalkoztak, amit bizonyít az is, hogy oly kis mennyiségben találják az üzleteikben denaturált szeszt, hogy az amennyiben eladással akartak volna foglalkozni, nem is lett volna ehhez elegendő.

Allítják, hogy a denaturált szeszt, részben az üzlet és részben a családjuk szükségletére használták,

a családban ételmelegítésre, az üzletben pedig kávépörkölésre használták a denaturált szeszt.

Lehetetlen dolog, hogy a kereskedőnek, azért mert ő kereskedő és nem privát személy, ne lehessen a főzéshez, pörköléshez denaturált szeszt használnia és ha mégis használ, ezt a fentiekhez szükséges szeszt, véletlenül az üzletben találja a pénzügyőrség, ezért 1000 vagy 2000 lei büntetéseket fizessen.

Ha a pénzügyőrség valakit rajta-csap, hogy denaturált szeszt elad, ám büntessen meg, de csupán azért, mert találtak nála kis mennyiségű denaturált szeszt, nem indokolt a kereskedő megbüntetése.

A bíróság, a legtöbb esetben a kereskedők fenti védekezését — felelősség esetén — el is fogadta és a kereskedőket a bírság alól felmentette, azonban eltekintve az okozott izgalmaktól, az illető kereskedőknek az által, hogy felelősségre kényszerültek, a felelősség megszerkesztése, a felelősségre ragasztandó 128 lei bírság, a bentartási stb.-vel, már kb. 500 lei költséget okoztak.

Török-országi barát-ságot ünnepelték Ankarában

Ankara. A szovjetküldöttek tiszteletére Ankarában nagy ünnepségek voltak. Izmet pasa vacsoráján Vera-silov tábornok hadügyi népbiztos tartott nagy beszédet és köszöntötte Kemál pasát és a török államot, amellyel Szovjetország barátai jóviszonyban kíván élni.

A vendéglősök brevetjeinek kicseréléséért semmiféle díj nem szedhető

Az Élelmiszer Ujság-Alimentatia kommunikéje alapján az Erdélyi Kurir-Világ közölte, hogy a vendéglősök brevetek kicserélését a legtöbb városban megkezdtek és hogy a vendégipari szövetség részéről Szirmay Károly főtitkár interveniált a régi brevetek kicserélésével kapcsolatos sérelmes intézkedések miatt.

Ujabb információk szerint a monopol igazgatóság a brevetek kicserélését föltétlenül realizálni óhajtja,

azonban helyt adott a Vendégipari Szövetség azon kérésének, hogy a magyar törvények rezsime alatt kibocsájtott breveteket, más elbírálásban részesítsék

és szükségesnek látta egy újabb rendelettel felhívni a monopolhatóságokat ezen brevetek kezelésére.

A rendelet szerint

a monopol felfüggeszti a magyar törvény rezsime alatt kibocsájtott brevetek kicserélését

és amennyiben a rendelet megjelenése előtt már ezek becserélése

megkezdődött volna és átvételi elismervényeket adtak volna a beszolgáltatott brevetért, akkor

a brevettulajdonosok ezen elismervény ellenében gyakorolhatják korlátlan jogaikat,

Az összes többi brevetek, melyeket azon törvények rezsime alatt bocsájtottak ki, amelyek a magyar törvények után keletkeztek

azok kicserélendők a most érvényben lévő szeszmonopol törvények előírása szerint. A brevetek kicserélése alkalmából semmiféle új taxa, vagy bélyeg nem szedhető.

Dicsőszentmártoni tudósítónk értesítése szerint a sepsiszentgyörgyi monopolhatóságok

négyszáz hatszáz lejes illetékeket szedtek

a brevetek kicseréléséért. Ez a kiadás a fentismertetett rendelet szerint illegális, miért is a szövetség megtette a kellő lépéseket, hogy hasonló esetek elő ne forduljanak.

Ujabb sérelmes rendelkezések a kisiparosok forgalmi adó fizetésére

A forgalmi adótörvény szerint a forgalmi adó alól a kisiparosok mentesek, ha a törvényben előírt feltételeknek megfelelnek.

Nem tekinthetők kisiparosoknak semmiféle körülmények között a szikvizgyárak mesterséges ásványvizgyárak a likör a rum, az ecet, a szappan, a gyertya, zsinor, cukorka, téglák, mész, kátrány, lemezgyárak, részvény

társaság, szövetkezeti társaságok és általában az olyan társaságok a gyártmány természeténél fogva kézműves műhelyeknek nem tekinthetők.

Hasonlóképpen nem részesülhetnek a forgalmi adómentességben azok, akik a városban munkát adnak ki, akár csak bevégzésre is, vagy a munka egy részének elvégzésére.



Nem törölték el a zeneszerzői díjakat

Az Erdélyi Kurir közölte, hogy a magas zeneszerzői díjakat a Zeneszerzői Egyesülettel való megállapodás folytán törölték. Ez a hír ebben a formában csakhamar cáfolásra került, mert mindössze annyi igaz, hogy a magas díjak miatt a Zeneszerzői Egyesület és a Vendégipari Munkaadók Országos Szövetsége között tárgyalás indult a díjak csökkentéséért.

TÖRVÉNYSZÉK

Cluj-Kolozsvár. Október 31-én tárgyalja a kolozsvári törvényszék Láng József és Orosz József naszódai 100 lejes pénzhamisítók büntügyét. A vádlottakat dr. Munteanu Ion ügyvéd védi.

Október 31-én dőlt el a Baumzweig féle selyemcsempészés ügy is. Mint ismeretes Baumzweig selymet importált „Minta“ felirással, azonban feljelentették és megindult ellene az eljárás. Baumzweigot és kilenc postatisztviselőt, akit bűnrészesnek vélték 30 millió lej bírsággal sújtottak. Baumzweigék a törvényszékhez fellebeztek. A selyemcsempészés ügyben több mint 30 tárgyalást tűztek ki, ami mintegy három évet vett igénybe amíg elérték az ítélethozás idejét. Az ítéletet holnap hirdetik ki és nagy érdeklődés előzi meg.

Női model kabátok, férfi átmeneti és bőrkabátok, gyermeköltönyök, cipők legolcsóbban

Wolf ruhauzletében Uránia-palota

RENDŐRI HIREK

Cluj-Kolozsvár. Tegnap az esti órákban Malom uccában egy Budai János nevű sziki legényt ismeretlen tettes boittal úgy fejbeverte, hogy azonnal eszméletlenül esett össze. Boros komisár szolgálatos rendőrtiszt a nyomozást megindította a tettes megállapítására.

Székely Árpád kolozsvári lakos tegnap feljelentést tett felesége ellen a negyedik kerületi rendőrségen azon címen, hogy az asszony két székely legényt 200-200 lejjel felbérelt, hogy őt alaposan elverjék. Az asszonyt a rendőrség a nyomozás befejeztéig őrizetbe vette.

Százezer bibliát osztanak ki a cigányok között

BUKURESTI. A londoni bibliai egyesület elkészítette a bibliát cigány nyelven és százezer könyvet küldtek a beszarabiai cigányok részére.

100 pár
elegáns cipő
potomáron került forgalomba!
TALPA

cipőáruházában Cal. Reg. Ferd 9.

A legújabb tartósági és ár-rekord!

SPORT VILÁG

A román válogatott döntetlenül játszott Bernben Svájc ellen

Romania - Mureș 5:0 (3:0)

1000 néző.

Bíró: Dr. Morar.

Romania: Muntean—Docu—Kriszoffer—Felecan—Muntean II.—Criza—Coborzan—Muresan—Farcas—Felecan II.—Capusan.

Mures: Nilka—Vidresan—Molnár—Hamlett II.—Brassai—Hamlett—Valic—Szász—Nagy—Orza—Csat.

A Mures kezdi a játékot. Az első támadást a kolozsváriak vezetik, ami eredménnyel jár, mert az 5 p. Romania kornert ér el, amiből Capusan révén megszületik az első gól 1:0. A 8 p. a Mures vezet veszélyes támadást, de kornernél egyebet nem tud elérni. A Romania vezet támadást, a labda Coborzanhoz kerül, ki tiszta helyzetből kapu mellé lö. 18 p. korner a Romania ellen. Kirugás után újra Coborzáné a labda kinek lövését Nilka vetődéssel fogja. Egy küssé a Mures fölnyomul, de minden akció eredménytelen. 37 p. Coborzan áttöri magát a védelmen és hatalmas lövésére Nilka már hiába veti magát 2:0. Kezdetből a Mures nyomul fel, de csak a Romania háttédekig, az előreadott labda Coborzan lába elé esik, ki kicselezi a háttédekét és félmagasan lövi a 3-ik gólt.

Szünet után a Mures próbálkozik egyenliteni, de a Romania lendülete alól nem tud felszabadulni. 4 p. Capusan kapura lö, de Nilka kioldoz, a résen lévő Felecan II. a hálóba továbbítja a labdát 4:0. Gól után a Mures vezet veszélyes támadást de a Romania védelem helyén van. 20 p. egy-egy játékos megsérül mindkét csapatból, kiállanak de mindjárt vissza is jönnek. 24 perc korner a Mures ellen, kapu előtti kavargás támad, a labda Muresan elé kerül ki védhetetlenül lövi az ötödik gólt. Kezdet után a Romania továbbra is állandó fölénnyel van. 30 p. Szász föllökik a bíró 11-esét, amit Szász nagy erővel a kapus kezébe rug. Remek Romania támadás erre a felelet. A 42 p. szép Mures támadás de eredményt nem tud elérni. Romania támadással ér véget a mérkőzés.

A mérkőzés alapján nagyon egyoldalú játékot hozott. A Romania játszott a Mures csak statisztált. A Muresben a csatársor dolgozott, míg a Romaniában Coborzan kitűnő volt, általában minden játékos szíveslélekkel játszott. A bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Fellegvár-KMSC 3:3. (2:0) A Fellegvár kezd és az első percben Szaniszló révén esik két gól. Most a KMSC kezd belefeküdni a játékba és Gergely, majd Kézdí révén egyenlít. Mindkét csapat szépen küzd a győztes gólért, ami ugylátszik a Fellegvárnak sikerül Császár révén. Gól után a KMSC vezet támadást ami meghozza a kiegyenlítő gólt.

Szabadtéri csapatok mérkőzése.

III. ker. FC—Kolping 2:1.

Székely ucca—Juventus 3:1.

Romania-Svájc 2:2 (1:0)

Világ bajnoki selejtező mérkőzés. Bíró: Rouse (Anglia)

A Román válogatott csapat, mintegy 30.000 főnyi közönség előtt játszott tegnap Bernben, ami nagy balszerencsével végződött.

A Román válogatott az I-ső félidő 20-ik percében Dobairévén 1:0-ra vezetnek, majd a II-ik félidő 22-ik percében a kolozsvári Sepi révén már 2:0-ra vezetünk, amikor a Svájciak Rous bíró segítségével a 30 p. Hechstrasser és Uffschmitt 11-es büntető rugásával a Svájciak kiegyenlítettek. Rous angol bíró a Román csapatot egész idő alatt nyomta és ennek bizonyítható ez a döntetlen.

Bulgária - Romania B. válogatott 4:2 3:0

Bíró: Ruikovsky (Lengyelország).

Bukarest. Mintegy 10.000 főnyi közönség előtt lejátszott mérkőzést a Bulgárok megérdemelten nyerték meg. A Román csapat goljait: P. Válcov és egy öngól. A mezőny legjobb embere Sfera, Gain és Ploiesteanu voltak.

Vidéki eredmények:

Constantinopol: TAC—Konstantinápoly válogatott 4:0 (0:0) Nemzetközi mérkőzés. Nagy meglepetés. Góllövők: Posak 3, Koronyi.

Marosvásárhely. Victoria (Szászrégen)—MTE 1:1 (0:0) Botrányos

keretek között zajlott le. Bíró: Fischer

Szászrégen: MSE — Productia 2:1 (1:0)

Beszterce. Kolozsvári újságírók—Keramia 4:4 (3:2). A kolozsváriak 4:2-re vezettek, de a bíró meghosszabbította az időt és így lett eldöntetlen. Góllövők: Rosenfeld, Heim, Körmendi II.

Szatmár: Victoria — Barkochba 1:1, botrány egy 11-es miatt.

Kolping—Törekvés 0:0 Bíró: Buch.

Nagykároly. Tricolor—Törekvés 1:0 (1:0) Ez is botrányosan folyt le. Bíró: Velzer.

Temesvár. Transilvania — TMTE 2:1 (1:1) Román kupa.

Bajnoki mérkőzések: Herta—Electrica 3:0 (2:0)

Rapid—Banatul 3:1 (1:0)

Gyulafehérvár, Mihai Viteaz — HTV 1:0 0:0.

Arad. Olimpia — ATE 3:1 0:0 Román kupa.

Külföldi eredmények:

Budapest. Ferencváros—Nemzeti 5:0 (4:0). Hungária—Bocskai 3:1. Budai 11—Főbus 3:1. Kispest—III. ker. 5:1.

Bécs. Vienna — Austria 4:1, 1:1 Wacker-Libertas 3:1 FAC WSC 1:1

Sportbíró közgyűlés volt Kolozsváron.

Elnök: Mirion. Tagok: Man Károly, Dr. Russu, Hunyadi Imre, Căp. Georgescu, Pottagok: Hunyadi A. Boitor Gheorghe. A választáson Seliceanu a közkedvelt és egyben elismert kitűnő kolozsvári futbalbíró elnököl, ki jóízű bemonásaival frapírozta a közönséget. A gyűlés egy percig Dürer bíró emlékére szünetelt.

Szofia válogatottja Kolozsváron

Tárgyalások folynak Kolozsvár és Szofia között, hogy egy mérkőzést csütörtökön kolozsváron játszanak le Szofia—Kolozsvár válogatott között. A tárgyalások eddig jó mederben folynak.

apróhirdetések

E rovatban minden szó 1 lej. — Vastagabb betűvel szedve 2 L. — A legkisebb apróhirdetés 10 L.

Állandóan cserepes azáliák, kaméliák, ciklamenek, cinerariák, primulák, jácintok és tulipánok, magas és törpe rózsák, óriási mennyiségben, pálmák és szobafenyők, kertek kiültetéséhez mindenféle növények díjtalanul elültetve. Levágott szegfűk, ibolyák, koszorúk, csokrok jutányos áron Szathmárinál, Str. Grigorescu 13 (Rákóczy-ut) és Fanteneli 8. — Telefon 730.

Női és leányka télikabátoknak most is csak a Malom-utca 6 szám alatti „Park” üzlet a legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása. Ugyiszintén női, férfi és fiuruha különádrág.

Aranyért, ezüstért legtöbbet fizet Orakirály, Széchenyi-tér 11.

Szabó Jenő divatkülönlegességek nagyáruháza. — Cluj, Calea Regele Ferdinand (Wesselényi-utca) No. 5. Telefon 579.

Neumann M. Kész térfiruhák áruháza. Uriszabóság. P. Unirii (Főter) 14 szám.

Czaga Lajos lakatos, vízvezeték, villanyterelő és autógén hegesztő Strada Dacia No. 7. volt Radák-utca. Tanulókat fizetéssel felveszek.

Fiatal leány gyermek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban.

A munkásbiztosítási törvény végrehajtási utasítása precíz magyar fordításban kapható Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj-Kvár, Memorandum 24. Ára 50 L, vidékre 60 L.

Kiadó olcsón

egyedül álló házban 3 szoba konyhás lakás nov. 1-re Dohány-utca 2 szám. — Értekezni: Deák Ferenc-utca 16. papírzetben.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Strada Livezii 4 (Volt Berek-utca)

Felölös szerkesztő:

BERECZKY VILMOS.

Gallér és manzsetta
anyaggal együtt

200 Lei

Az új szőrmeszalonban

MUND és BIXENSPANNER

Reg. Ferdinand 3. Etaj I.

„UNIO” legjobban fest, tisztít, mos. Textil festőde Strada Bucovina 32

Nyomatott a „LUMEA” könyvnyomdájában Cluj—Kolozsvár, Str. Livezii No. 4.